

23 094 (R 1468)**Europees Verdrag inzake de algemene
gelijkstelling van tijdvakken van universitaire
studie; Rome, 6 november 1990****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 2 april 1993

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 16 april 1993. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen of van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 16 mei 1993.

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van Staté van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 6 november 1990 te Rome tot stand gekomen Europees Verdrag inzake de algemene gelijkstelling van tijdvakken van universitaire studie (Trb. 1992, 120²).

Een toelichtende nota bij het Verdrag treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 16 april 1993 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, GW; Art. 61, (3), G.W. 1972, en Art. 24 Statuut.

² Ter inzage gelegd bij de Afdeling Parlementaire Documentatie.

S-IZ
S-HO

TOELICHTENDE NOTA

I. Reikwijdte en inhoud van het Verdrag

Reikwijdte

Het onderhavige Verdrag is een vervolg op het Verdrag van de Raad van Europa van 15 december 1956 (Trb. 1957, 202) inzake de gelijkstelling van tijdvakken van universitaire studie (van toepassing op de studierichtingen moderne talen), alsmede het Verdrag van de Raad van Europa van 14 december 1959 inzake de academische erkenning van universitaire kwalificaties (Trb. 1960, 22).

Het Koninkrijk der Nederlanden is bij beide Verdragen (voor Nederland) partij.

Het onderhavige Verdrag heeft betrekking op instellingen van hoger onderwijs waaronder, ingevolge artikel 1, verstaan wordt:

- universiteiten, en
- andere instellingen van hoger onderwijs, die voor de strekking van dit Verdrag door de bevoegde autoriteiten erkend zijn.

Voor Nederland worden daarmee de door de overheid regulier bekostigde instellingen voor hoger onderwijs bedoeld, alsmede de aangewezen instellingen ex artikel 218 en volgende van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (Stb. 1986, 414). Er wordt naar een zo breed mogelijke deelname van instellingen van hoger onderwijs gestreefd. Dit Verdrag zal ook van toepassing zijn op de Open Universiteit en de academische ziekenhuizen, voorzover het de artsopleidingen betreft.

In verband met de autonomie van de instellingen wordt aan de instellingen zelf overgelaten om de bepalingen van dit Verdrag toe te passen. In Nederland is immers een situatie als in artikel 3 van dit Verdrag van toepassing. Een en ander geschiedt door de instellingen op basis van vrijwilligheid. Op de Minister van Onderwijs en Wetenschappen rust de inspanningsverplichting tot aanmoediging van de instellingen van hoger onderwijs tot erkenning van onderdelen van een curriculum.

De academische erkenning van hoger onderwijsdiploma's wordt in het kader van de Raad van Europa via dit Verdrag uitgebreid tot andere studierichtingen dan de moderne talen alsmede tot instellingen van hoger beroepsonderwijs.

Het Verdrag is in essentie bedoeld om studenten de gelegenheid te geven een onderdeel van hun studie in het buitenland te voltooien aan een daar gevestigde instelling voor hoger onderwijs en de door hen behaalde studieresultaten door de instelling voor hoger onderwijs van waar zij van oorsprong afkomstig zijn, te doen erkennen, volgens de in artikel 2 van dit Verdrag neergelegde beginselen.

In theorie is het dus mogelijk dat een student het gehele examenprogramma, onderverdeeld in diverse studietijdvakken, aan een instelling voor hoger onderwijs in het buitenland doorbrengt. De vraag is of dit in de praktijk realiseerbaar is; het is overigens aan de colleges van bestuur om over deze mogelijkheid te beslissen.

Het Verdrag heeft slechts betrekking op de erkenning van studietijdvakken, onderdelen van een studie, en niet op het doctoraalexamen. Dit examen dient door de terugkerende student uiteindelijk in zijn eigen land te worden afgelegd.

Na geslaagd te zijn voor dit examen heeft men het recht om een universitaire titel te voeren. Het Verdrag heeft derhalve geen consequenties voor het voeren van die titel.

Voor wat betreft de samenhang met het voorstel van wet betreffende

een Algemene wet erkenning E.G.-hoger-onderwijsdiploma's kan het volgende worden opgemerkt. Het genoemde wetsvoorstel regelt de toelating tot een zogenaamd gereguleerd beroep, waarvoor een hoger onderwijs diploma van ten minste drie jaren bij of krachtens wet is vereist. Men is dus reeds in het bezit van een hoger-onderwijsdiploma, terwijl het onderhavige Verdrag beoogt erkenning van tijdvakken van een opleiding aan instellingen van hoger onderwijs.

Een duidelijke samenhang is dan ook niet aanwezig.

In het kader van de toenemende internationalisering en bevordering van internationale mobiliteit van studenten wordt partij worden bij deze overeenkomst door de regeringen van Nederland en Aruba wenselijk geacht. De regering van de Nederlandse Antillen beraadt zich terzake nog. Teneinde het mogelijk te maken dat wanneer ook zij medegedeling wenst, deze direct tot stand kan worden gebracht, wordt goedkeuring voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Inhoud van het Verdrag

Artikel 2, eerste lid

Het onderhavige Verdrag verplicht partijen over te gaan tot erkenning van studieperioden van hoger onderwijs, afgelegd door migranten in andere landen, die partij zijn bij het Verdrag. De voorwaarden hiertoe zijn:

- een overeenkomst tussen de bevoegde autoriteiten van de instellingen van hoger onderwijs van respectievelijk het land van oorsprong en het land waar de studie wordt voortgezet;
- een certificaat van de instelling van hoger onderwijs, waar de student de studieperiode heeft afgelegd, inhoudende dat de migrerende student de studieperiode naar tevredenheid heeft voltooid.

Artikel 2, tweede lid

- de lengte van de afgelegde studieperiode wordt bepaald door de bevoegde autoriteit van de instelling van hoger onderwijs van het land van oorsprong.

Artikel 3

Indien de Staat niet de bevoegde autoriteit van de instelling van hoger onderwijs is, zijn partijen verplicht de desbetreffende bevoegde autoriteiten van de instellingen van hoger onderwijs aan te moedigen te handelen conform artikel 2.

II. Erkenning van studieperioden van hoger onderwijs in Nederland

Ten aanzien van het *universitair* onderwijs (zie artikel 71 van het Academisch Statuut; Stb. 1988, 315) kan de examencommissie van een studierichting gehele of gedeeltelijke vrijstelling verlenen van een of meerdere onderdelen van het propedeutisch dan wel het doctoraal examen indien een examinandus aantoont dat hij op een andere wijze binnen of buiten een universiteit voldoende kennis, inzicht en vaardigheden heeft verkregen.

In het *hogere beroepsonderwijs* (zie bijvoorbeeld artikel 13 van het Examenbesluit hoger beroepsonderwijs, Stb. 1990, 592, waarin voor het grootste deel van het HBO een examenregeling is getroffen) is het

eveneens de examencommissie die aan een kandidaat vrijstelling kan verlenen van een of meer examenonderdelen indien betrokkene in het bezit is van een akte, diploma of getuigschrift of een ander getuigschrift waaruit blijkt dat hij reeds aan de vereisten van het desbetreffende onderdeel heeft voldaan.

Overigens is het zo dat alvorens een verzoek tot vrijstelling kan worden ingediend, eerst toelating tot de instelling voor wetenschappelijk onderwijs of voor hoger beroepsonderwijs moet worden verkregen. Daarbij geldt als extra voorwaarde dat een buitenlandse student, ter beoordeling van de desbetreffende examencommissie, dient aan te tonen het onderwijs in de Nederlandse taal met vrucht te kunnen volgen.

De Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (Stb. 1992, 593; zie artikel 7.11) die grotendeels op 1 augustus 1993 in werking zal treden, brengt geen verandering in de situatie. De examencommissies blijven de instanties die beslissen over vrijstellingen van examenonderdelen.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
J. M. M. Ritzen

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans